

Politik och kommunikation
Erik Thornström, 08-677 27 08
erik.thornstrom@energiforetagen.se

Infrastrukturdepartementet
Energienheten
103 33 Stockholm

E-post: i. remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: fredrik.von-

malmberg@regeringskansliet.se

Remiss av promemorian Förbättrat genomförande av EU-direktivet om energieffektivitet – Individuell mätning av värme och tappvarmvatten i befintlig bebyggelse

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige avstyrker att det införs regler för individuell mätning och debitering (IMD) av värme på lägenhetsnivå då de i praktiken skulle motverka energieffektivisering i flerbostadshus. Vi anser att Boverket bör få i uppdrag att göra en förnyad analys av kostnadseffektiviteten av att införa krav på IMD för värme utifrån uppdaterade data och redovisar detta för EU-kommissionen som argument till varför en reglering inte behöver införas.

Vi anser att krav på individuell mätning av varmvatten på lägenhetsnivå kan vara motiverat ur energieffektiviseringssynpunkt om det kan påvisas att det är kostnadseffektivt.

Individuell mätning och debitering (IMD) av värme

Frågan om individuell mätning av värme (IMD) på lägenhetsnivå har varit föremål för åtskilliga utredningar genom åren utifrån den EU-lagstiftning som funnits. Vi anser att de tidigare argumenten emot en reglering är fortsatt giltiga. Den dåvarande regeringen tog 2009 ställning emot att införa IMD av värme på lägenhetsnivå i samband med genomförandet av EU:s energitjänstedirektiv (2006/32/EG). Detta eftersom den enskilda lägenhetsinnehavaren inte nämnvärt kan påverka sin värmeförbrukning genom energieffektiviseringsåtgärder. Ett sådant krav skulle tvärtom motverka fastighetsägarens incitament att vidta energieffektiviseringsåtgärder och skapa och förstärka split-incentives mellan fastighetsägaren och hyresgästen i byggnadsbeståndet. Ett sådant krav strider på ett uppenbart sätt också mot intentionerna i art. 19.1 i energieffektiviseringsdirektivet där medlemsstaterna uppmanas avlägsna hinder för energieffektiviseringsåtgärder – inte att införa nya.

Det kan även konstateras att skrivningarna i energieffektiviseringsdirektivet från 2012 motsvarar det gamla energitjänstedirektivet från 2006 – att ett ord endast i den svenska översättningen av direktivet ändrats och att de så kallade beaktandesatserna som refererar till det tidigare energitjänstedirektivet är något utvecklade utgör inte något skäl för att förändra bedömningen i frågan. Från Energiföretagen Sverige vidhåller vi därför vår uppfattning sedan tidigare att krav på IMD för värme inte bör införas. Det 2018 reviderade energieffektiviseringsdirektivets ändringar innebär heller inte enligt vår mening grund för att göra någon förnyad tolkning.

Energiföretagen Sverige anser sammanfattningsvis att krav på IMD på värme motverkar energieffektivisering genom att det urholkar fastighetsägarens incitament till energieffektiviserande åtgärder, drar undan resurser för energieffektiviserande renovering i bebyggelsen, skapar orättvisa och riskerar skapa konflikter mellan boende. Förslaget innebär är också att byggnaden som system inte längre hålls ihop och de stordriftsfördelar som i dag finns med gemensam fastighetsmätning undergrävs.

Energiföretagen Sverige bejakar generellt kostnadseffektiva energieffektiviseringsåtgärder och anser att krav på energieffektiviserande åtgärder kan ställas om de är samhällsekonomiskt effektivt utformade. Krav på individuell värmemätning på lägenhetsnivå (IMD) uppfyller dock inte dessa kriterier. Krav på IMD för värme underminerar tvärtom det sätt som fastighetsägare arbetar med energieffektivisering i flerbostadshus. Vi avstyrker mot denna bakgrund en reglering av IMD för värme.

EU-kommissionen framhårdar i ett motiverat yttrande till den svenska regeringen den 25 juli i år i att Sverige inte genomfört art. 9.3 och art. 11.2 i det tidigare energieffektiviseringsdirektivet, vilket innebär att åtgärder kan behöva vidtas. Vi anser i sådant fall att eventuellt tillkommande regler bör begränsas så långt som möjligt för att undvika olönsamma och kontraproduktiva investeringar i system för individuell värmemätning.

Svenska erfarenheter av IMD för värme visar att detta inte är kostnadseffektivt eller ger faktiska energibesparingar

Det finns åtskilliga svenska erfarenheter av IMD av värme och det har hittills inte kunnat påvisas att det är kostnadseffektivt att ställa krav på IMD för värme på lägenhetsnivå i befintlig bebyggelse. Grundproblematiken är att det inte har kunnat påvisats att samlade energibesparingar uppnås i de fastigheter som prövat IMD värme. Erfarenheterna från t.ex. allmännyttans bostäder visar tvärtom att inomhustemperaturerna i lägenheter vid installation av IMD värme istället tenderar att öka. Avsaknaden av kostnadseffektivitet gör att slutsatsen bör bli att någon reglering av IMD för värme på lägenhetsnivå därmed överhuvud taget inte bör ske.

Boverket har räknat med att IMD värme leder till 1 °C temperatursänkning vid installation av IMD värme, men svenska erfarenheter i allmännyttiga bostäder visar istället på en ökning med 0,7 °C. Vidare räknar Boverket med driftskostnader

på 150-310 kronor per år och lägenhet. Svenska erfarenheter pekar här på i storleksordningen 500 kronor per lägenhet och år exklusive administrationskostnader enligt Sveriges Allmännyttas. Även den initiala investeringskostnaden är undervärderad i Boverkets analys.

Vi föreslår mot denna bakgrund att regeringen skyndsamt ger Boverket i uppdrag att göra om analysen av kostnadseffektivitet utifrån uppdaterade data och redovisar detta för EU-kommissionen som argument till varför en reglering inte behöver införas.

Fjärrkyla bör inte omfattas av reglering av individuell mätning och debitering

Vi vill med anledning av att det i promemorian på s. 9 uttalas att fjärrkyleleveranser i dag är oreglerade påpeka att det i dag inte används fjärrkyla i flerbostadshus. Det saknas därmed i praktiken ett behov av att reglera individuell mätning och debitering av fjärrkyla.

Vi stödjer att tröskelvärde bestäms utifrån gällande energikravs-begrepp

Om regler för IMD värme införs stödjer vi att tröskelvärdet för att ange vilka byggnaders om omfattas av IMD värme sätts i primärenergital. Det är angeläget att det används samma metodik i alla regelverk som relaterar till energikraven i byggreglerna för att uppnå samstämmighet, transparenta och tillgängliga regelverk. Om regler införs anser vi dock att tröskelvärdena bör höjas för att beakta att kostnaderna för IMD är högre än vad som antagits i Boverkets rapporter, vilket innebär att tröskelvärdena borde kunna höjas till storleksordningen 210 respektive 190 kWh per kvadratmeter och år.

Individuell mätning av tappvarmvatten

Vi anser att krav på individuell mätning av varmvatten på lägenhetsnivå kan vara motiverat ur energieffektiviserings synpunkt om det kan påvisas att det är kostnadseffektivt. Individuell mätning kan också vara motiverad ur ett rättviseperspektiv då den enskilde lägenhetsinnehavaren endast behöver betala för sin faktiska förbrukning. Vi anser mot denna bakgrund att de föreslagna reglerna om IMD för tappvarmvatten kan vara motiverade givet att det införs kriterier om teknisk genomförbarhet och proportionalitet i förhållande till möjliga energibesparingar i det enskilda fallet.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

I promemorian föreslås ett snabbt ikraftträdande av de föreslagna förordningsändringarna redan till den 1 december 2019 men med en övergångstid till den 1 juli 2021. Om det föreslagna snabba införandet av regelverket beslutas är det angeläget att det snabbt tas fram närmare föreskrifter av Boverket om kriterier för när krav på IMD värme inte gäller vad gäller teknisk genomförbarhet, proportionalitet och energieffektiviserande åtgärder.

Konsekvensanalysen visar att ingen nettonyttå nås

Det framgår av promemorian att förslaget kan förväntas leda till högre boendekostnader då regleringen riskerar bli kostnadsdrivande utan nettonyttå. I promemorian bedöms att krav på IMD också kan innebära en dubbelreglering i förhållande till befintliga generella styrmedel som riskerar innebära ökade kostnader för energibesparingar och ökade administrativa kostnader som följd. Det är därmed uppenbart att eventuellt tillkommande regler bör begränsas så långt som möjligt gällande IMD värme.

Den antagna driftskostnaden för individuell varmvattenmätning på 130-190 kronor per lägenhet och år är för låg då det finns aktuella exempel på årliga driftskostnader på 240 kronor per lägenhet och år och däröver i t.ex. Norra Djurgårdsstaden i Stockholm. Det är angeläget att de kostnadsberäkningar som används som grund för behovet av en eventuell reglering på området bygger på verklighetsbaserade data.

Pernilla Winnhed
VD, Energiföretagen Sverige

Erik Thornström
Ansvarig skatter, styrmedel, energi-
användning och resurseffektivitet